

ANY V

NÚM. 199

BARCELONA 17 JUNY 1892

Maria Huber

Copia fot. de A. Esplugas.

CRÓNICA

Huelgas y gegants

VAMOS a veure, ¿hauria succehit res en quant a disturbis si en hora bona 'ls Srs. fabricants havessen cumpert lo pactat temps enrera ab los seus trevalladors?

¿S' haurian sobreexcitat los ánimos si las personas encarregadas del ordre no havessen sigut las primeras en alterarlo, vetllant per la tranquilitat individual, aconsellant prudencia en lloch de *garrotejar* y no ficarse en camisas d' onze varas de si 'ls trevalladors de aquí portan ó no rellotje?

¿S' hauria arribat al extrèm de declarar la ley marcial?

De cap de las maneras, perque ja es sapignt de temps que 'ls disturbis del poble, ó siga de la classe proletaria s' atajan ab poca cosa. Obrant ab justicia y amansint ab bonas rahóns (com suposém que farà lo digníssim general S. Blanco) en lloch d' excitar los caps calents per medi del garrot policíach y 'l sabre civilsch.

*
**

Pero vaja, 's veu que ab tot y haverse declarat la provincia en estat de siti y estar las fabricas parades y 'ls obrers ab los brassos creuhats, nostre rumbant Ajuntament fa enllestir los senyors gegants nous (a la salut dels quals podrá fumarhi bons purets en Peñice) com si tot anés vent en popa.

Y la veritat es, per xò, que pels sustos que hem passat bé cal distreurens un xich ab la tradicional diversió de la professó (y 'n dich diversió no per lo que representa tocant al cult, sinó per los tipos que s'hi veuen, per las conquistas que s'hi fan, per las músicas que s'hi senten etc., etc.)

Y aquest any encara tindrà un altre alici-nt.

Figurintse que hi haurá la novetat dels gegants de triaca y obriran lo curs uns quants municipals de caball vestits ab dalmática y tocant la trompeta.

Ab aixó calculin si 'ns podrem divertir.

DOCTOR GERONI.

H STÓRICHS

Entre barbé y client.

—Li estan prou curts així 'ls cabells ó 'ls hi vol un xiquet més?

No... deiximels mes llarchs del que 'ls tinch.

Lo Pauhet, qu' es aprenent, entra á casa son principal y aquest al ohir el timbre pregunta:

—¿Qu hi ha?

—Ningú, respon lo Pauhet.

PAU REPICA-TALÓNS.

¿VOLS FERME UN FAVOR?

A MON BEN VOLGUT AMICH D. LEOPOLDO PALET Y RIERA.

Amich meu: soch pesimista;
m' ho conech y ho certifico,
per xò 'm r. s de *Bolsa* 'm fico;
¡no hi nascut per ser bolsista!
Trobo que fa un disberat
qui de diner tenint mássa,
s' omple de *Paper...* d' estrassa
millor dit, *Paper...* mullat.
Gran afany per tot arréu
's demostra pel *Paper*
sens notar que ab cap diner
tothóm desampenya 'l seu.
Paper brillant fa l' actor
que tot quan diu fa senti,
y en cambi to partiqui
fa *papers* de poch valor.
Ma *paper* fa l' home ingrát
que al amich gira la cara,
y mes dolent es encara
lo qu' ens regala l' Estat.
Papers varis fan los múts
ab ex-ranya habilitat;
y l' home que es depravat
porta sempre 'ls *papers* bruts.
Per un consonant ab icul
atropello mon magi,
y res... arc 'm tens a mi
que faig un *paper* ridicul.

De la regla una excepció
vaix a fer amich Palet
si tu 'm fas un *favoret*
de facti resolució.
Es ton amich qu' il demana,
ab aixó tora temor;
desi jo adquiri un valor,
¡comprant una *Catalana!*
Y t' as guro, a no ser
que mos plans surtin malmesos,
que dintre nou ó deu mesos
haura aumentat un enter.

J. IGLESIAS GUIZARD.

A LA TIA

(La que té rals)

Aquell que negui
que aquest mon volta,
no tindrà *solta...*
¡naturalment!
Si 'l equilibri,
mon bé perdessis,
y te 'n anessis
del *Continent*,
¡Oh! ¡quina ganga,
tindria, tia!...
¡La *voltaria*
eternament!
¡Quina *vidassa*
jo ab ta fortuna,
corrent la *tuna*
tranquilament!!!

R. ALONSO.

UNA PROFESSÓ

(per dins)

Los quins vulgan veure
sense exposició
de tantos y empentas,
una *professó*
que si no es de *Corpus*
es molt consemblant,
comensin á seure
que aviat la veuran.

Ja 'ls *guerreros* venen
á dalt de caball
rumbejant del casco
l' estusat plumall,
tothom se 'n aparta
;no hi ha mes remey!
puig la *tley del sabre*
es terrible lley!

Segueixen los *manos*
á devant de tot,
al só de una flauta
movent esbalot.
Tot son *periodistas*,
xusma insuficient,
que per quatre céntims
balla de valent.

Los *gegants* ja 's veuen...
;semblan de debó,
tot hi sent de *fusta*,
y 'mullat *cartró!*
com son *vuy's* de dintre
los hi manca seny,
y al capritxo ballan
d' aquell que 'ls empeny.

Totas las *provincias*
mitx mortas de fam,
d' ofals y garrofas
rumbejant un ram,
al só d' una *gaita*
fent mil contorcions
ballan ab deliri
lo *ball de bastons*.

Lo *Drach anarquia*
ja ve pel seu pás
l lensant mil *petardos*
per la gorja y nás;
la cua enroscada,
caixals punxaguts,
aquells que l' atian
tots son *uns perduts*.

Fan curs tres parellas
de *tisichs lleons*,
que treuen la llengua
devant dels mirons;
si avans eran *feras*
avuy son tots ells,
per *magres, sardinas*,
per *mansos, anyells*.

Las *trampas* ja passen
repicant mol bé,
en vers de timbalas,
resmas de paper.
Grapats de *ginesta*
los tiran arreu
los quins d' *ellas* viuen,
y 'l qui no las veu.

Los *partits politichs*
son los *ganfanons*,
de distintas menas
y de dimensions.
;Redeu! ;may s' acaban!
y *Espanya* plorant
diu:—Mala *partida*
tants *parits* me fan.

Ja las *creus* arriban,
son los *faritgeus*
que al *poble* carregan
de teixugas creus,
si 's declara en *huelga*
y las vol deixar
cent *llebrers* li atian
fentlo caminar.

Y... *endevant las atxas*,
y á la *professó*
vá seguint sa via
sense *aregladó*.
Diputats, imbecils,
cursis petulants,
llepan caratmel-los
y llueixen guants!

Nobles y lacayos,
concejals, banquers,
escura-bulxacas
y molts *pastissers*
un grós *carquinyoli*
portan en lo frach,
botas ah *espuelas*
y *sombrero clack*.

Músicas no 'n faltan
tocant per igual,
tant la *Marsellessa*
com la *marxa real*.
La seva armonía
te tanta *atracció*,
que tots *ballariam*
si no fos la pó!

Aixam de *criaturas*
génits bestials
de la *Renaixensa*
son los *colegials*
per senyera portan
un *drapot* tot brut
que de *Santa Eularia*
lo pendó ha sigut.

Militars y frares,
monjas, capellans
ab lo cap baix passen
crehuadas las mans;
vergonya se 'n donan
potse tots plegats
de *veure* que 'ls *vehuen*
tan mal *disfressats*.

Un grapat de *cegos*
sonan violins,
guitarróns, bandurrias,
pitos y flautins;
son *poetas mansos*,
trovadors errants,
que la *llum* no vehuen
ni *ells* ni 'ls seus cants.

Després la *Custodia*
s' atansa, 'l millor,
la qual representa
un *sach tot plé d' or!*
tothom s' agenolla
del *talam* al peu,
puig es la *moneda*
avuy dia 'l *Deu!*

Derrera ;que empentas!
;quins crits ;quin soroll!
;alguns se 'ls hi trenca
la nansa del coll!
saltem *barricadas*,
fugim de rahóns,
;no més *moixigangas!*
;no més *professóns!*

JOSEPH M.ª CODOLSA.

Galeria de Celebritats.

Tetrazzini, D' Arkel, Mendoza Tenorio, Franceschini, Rossi, Massanés de Gonzalez, Alverá, Martinez (Joana), García (Fabiana), Martínez (Conxa), Romero, Campos, Folgado, Alba (Leocadia), etc., etc. y los Srs. Rey Amadeo, Vailés y Ribot, Salmerón, Monturiol, Mancinelli (Ll.), Mascheroni, Tintorer, Sarasate, Calvet (Damás), Botarull, Soler (Pitarra), Balaguer, Gayarre, Labán, Uetam, García Parreño, Valero, Romea, Mario, Vico, Calvo (Ricardo), García (Domingo), Riutort, Fontova, Lorenzale, Novas, Planas, Galofre, Rossell, Bonaplata, Goula, Edison, Giró, Pereda, etc., etc.

A pesar del esmero ab que aquets retratos han sigut presentats é impresos sobre paper-cartulina, lo preu de cada exemplar es sols de

10 CÉNTIMS

Pera los senyors col·leccionistas tenim reservats un reduhit número de col·leccions, sens augment de preu.

Ab aquest títol y ab tamanyo propi
pera ferne un álbun especial, s' ha publi-
cat una escullida col·lecció de personali-
tats artísticas en la que hi constan, entre
altras, las senyoras Duse, Borghi Mamo,

ENTRADA D' ESTIU

TEATRO INTIM

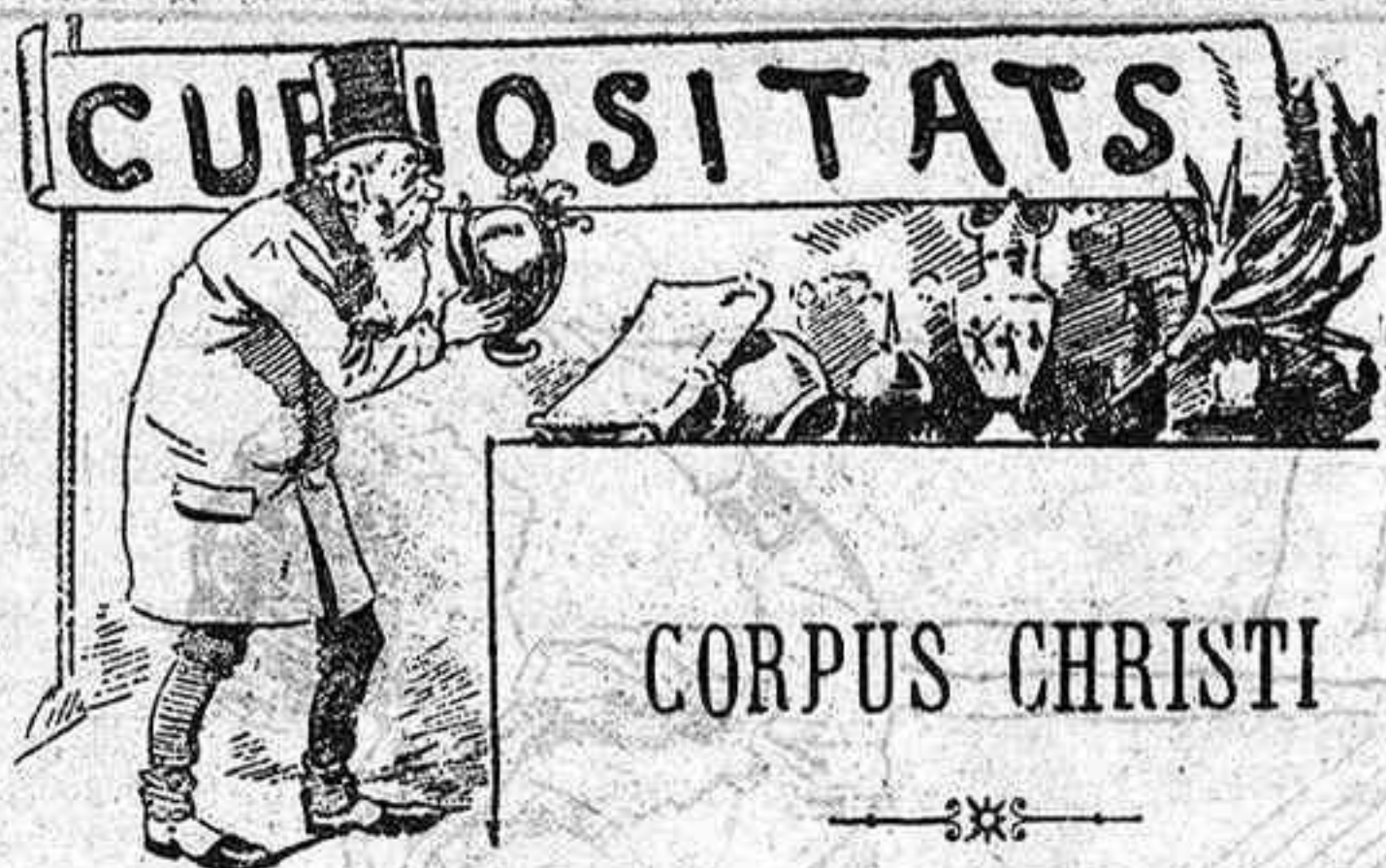
A LA PORTA DEL QUARTO

—¿Ay, ay, que l' hi fa?

—Ja soch aquí, ratera... 't duch l' anell.
—¡Sí? Ay qu' ets simpàtich.

DINTRE 'L QUARTO

CNCARA que la celebració de la festivitat del *Corpus* data de temps immemorial, no va generalitzar-se en tots los països catòlics fins a l'any 1264, pus abans de aquesta época 's limitava la seva observancia en la antiga Belgica, especialment en Lieja de qual iglesia fou arcebisbe J. Pantaleón abans de sentarse en la cadira apostòlica ab lo nom d' Urbá IV.

La redacció del ofici diví en tal diada fou encomenada á Sant Bonaventura y Sant Tomás d' Aquino, sent deguts á aquest los himnes *Pange lingue, Sacris solemnibus, verbum supernum prodiens; y lo ritme Adoro te devote late eius Deitas.*

Efecte de las discordias que en aquells temps tenían lloch, la festivitat del *Corpus* no revestia la magnificencia posteriorment desplegada, hasta que lo Papa Joan XXII, va disposar á l'any 1316, la professó y octava en las que 's manifestava en públich lo adorat sacrament.

Desde llavors van quedar establertes las professóns, y la festa devingué sumptuosa y magnífica, prenenthi part los prohoms y fins los reys pera donarli lo mellor lluhiment.

Los autos sacramentals, tenen l'origen en aquesta tradicional festa y fins á 1705 van durar las representacions d' ells, que tenían lloch en las tardes de tota la octava.

Ningú ignora que molts dels autos aquestos eran deguts als nostres mellors ingenits, y que D. Pere Calderón de la Barca, solsament, va escriure'n setanta y tants, los quals va llegarlos lo insigne poeta á la vila de Madrid perque fossen conservats en los arxius, sent mes tart robats los originals sustituintlos per sencillas cópias.

Aquí á Barcelona la professó de *Corpus* fins no fa molt, revestia gran importáncia y sumptuositat, sent l'admiració de propis y estranys la magnífica custodia colocada sobre la cadira de plata que los concellers regalaren al rey 'n Joan segón.

A Roma, lo Papa porta la custodia agenollát en la cadira *gestatoria* que portan los *sediaris*.

Las poblacions d' Espanya que celebran ab mes esplendor la festivitat de *Corpus*, en la actualitat, son Granada, Toledo, Sevilla y Valencia, fentii coincidir sas firas y festes, lo que dona encara mes animació, y fá afluir á major nombre de forasters.

Aquí va decayent de día en día, y si be no creyém que desaparegui del tot, pensém que á no llunyá temps s' haurá convertit aquesta hermosa diada en sencilla funció religiosa que passarà casi desapersebuda pera la major part dels habitants de Barcelona.

Sembla que no, y quants y quants perjudicis en las transaccions comercials ha portat aquesta actual indiferencia!

Rés; es qu' anem... *civilisantnos.* PEPET DEL HORT.

EPITALAMI

—i*!—

—(Á LAS BODAS D' UN GEPERUT)—

¿Es dir que tenint *tara* tan vistosa
amich Isóp, també has pogut casarte
y ab dona qu' es molt rica y mes hermosa?
¿Vols dir que no ha sigut per enganyarte?
Un qu' n' t' contaré, si no t' entadas,
d' un qu' era sòrt v manco y un xich tonto,
que fins contra 'l Gibern dava miradas
—no es pas per ferte mal si are te'l conto—
y va ensopegá un dot que no 't dich tinya
y ab aquest dot, esposa rebufona;
ell satisfet cridava: — ¡Quina vinva,
are si qu' he fet pesca y pesca bona! —
Es clá, de pobre qu' era, puig guanyava
tres pessetas diarias... cada día,
al véurers elevat, ell ja 's pensava
sé 'l rey del univers y ab pau vivia
passant lo temps felis—mes ab la bossa
dels quartos de la dona que no ab ella—
al cap de cinch mesets tingué una mossá...
(y punt, que aixó qui ho conta fins s' hi estrella.)
¿Compréns amich Isóp lo perquè, are?
¿compréns perquè tingué dona y riquesa
aquell pobre infelis... desditxat pare?
Donchs si ho compréns... dispensa la franquesa.
¿Dóna guapa, ben rica, aristocratica,
educada, xamosa, un xich poética,
muller d' un de *figura* poch simpática,
de poch diners é inteligencia ética?...
Creume amich meu que dóna lloch á crítica;
aixó es un matrimoni de... *politica.*

J. AYNÉ RABELL.

Medalla municipalesca

CARA

Lo cos de municipals que tenim á Barcelona, es pot dir qu' es la minyona d' arcaldes y concejals. Cuidan nens y, 'ls carcamals dels cotxeros son los mossos, van ab lo carro dels gossos per plassas y carrerons y fan tant que hi ha ocasions qu' hasta saben fé 'ls ulls grossus.

CREU

Si algún dia 'l pís robat 's troba algú de vostés, ó bé anant per los carrés lo rellotje 'ls han timat y d' un noy mal educat reben un fort cop de roch, crits de socorro y de foch cridant fort perque l' apaguin, per mes que busquin é indaguin no 'n trobarán cap al lloch.

M. GARDÓ FERRER.

MODUS VIVENDI

No 'm refereixo al d' Espanya ah França, perquè no tindria *modus* si m' hi fiques. Parlo del *modus vivendi* en general. Perquè tothom té 'l seu... de modo de viure.

Jo 'm vull pensar que per tenir un bon *vivendi*, lo tenir *no lus* es lo d' menos.

Prova de lo que dich que 'ls poca-vergonyas son 'ls que campan.

La barra es lo gran alicient i era passársela bé. Mòns confonen lo tenir barra ah lo tenir mon.

D' aquesta confusió provenen tants y tants *modus vivendi* que no s' entenen, ni 'ls volém entendre.

Los moderns adelantos en lo ram del bon viure, exigeixen més dósais de *desfac ratés*, que d' amor propi.

Volent *fer anys*, la dignitat es una tontería, una bestiesa.

En lo Códich del *modus vivendi* á la moderna, lo *ferse 'ls seus* té premi.

La gran manera de prosperar en lo sigle que tomba es viure per menjar; no menjar per viure.

Desde 'l més alt funcionari públich al mes baix funcionari privat, tots buscan un *modus vivendi* adequat á las sevas necessitats y vicis.

De necessitats, per viure, tots ne tenim; de vicis, tots ne criém.

Dintre de las *forsas socials* es ahont se trova més modos de *modus*.

Per aquesta mateixa rahó, dins de la política hi nían tants sistemes de viure *desahogadament*.

Buscant 'ls modos ó maneres d' arribar á ser lo que 'n dihem diputat, se trova, si 's trova, lo *modus vivendi* per excel·lència.

Y si siguent ja tot un senyor Diputat, com més *envero* mitió, s' enfila á lo que 'n dihen Director general ó á Ministre, llavors fins ne té per dar de *vivendis* sense *modus*.

Qui té prou talent y pochs *modus* per abrogarse la representació d' un Govern dels que son are de moda, al objecte de concertar un conveni ó tractat *económich* ab qualsevolga nació que convingui ó no tractarla, ja té 'l modo.

Diplomàcia per la *pàtria* y 'n sortirà hé...

¡Y n' hi han tants de *diplomàtics* per sapiguer viure, aquí á Espanya principalment!

Tracte fet, *modus vivendi*, s' ha dit.

Es per aquesta causa que no 'm fíco en lo *modus vivendi* pactat ab la nació vehina, ja que resulta ó ha resultat un veritable *modus vivendi* pels que l' han fet.

Tant pe'ls d' aquí com pe'ls d' allá.

Qui no té *modus* es lo País.

J. BARBANY.

Quento

Un reo que devia ser executat á las vuyt del dematí, li deya al capellá al anar al patibul:

—¡Ay pare! ja he entrat al dia mes curt del any.

AVIS

Á LAS SOCIETATS DE BALL DE CATALUNYA

Trobantnos dintre de la época en que totas las poblacions catalanas celebran la festa major, los Srs. Ribera y Estany, duenyos de la *Litografia Barcelonesa*, Sant Ramón, 5, han preparat un gran y variat assortit de cromos elegantsíssims propis pera programas de ball, invitacions, etc.

Las Societats també hi trobarán variació en Carnets pera sócis.

ELEGANCIA, SENS RIVAL Y ECONOMÍA

Dirigirse á aquesta Administració.

CAROTAS

Per ser f'it bastant curiós los presento l' inventari que prenguí d' un mostruari de *trompas*, al *Plá del os*.

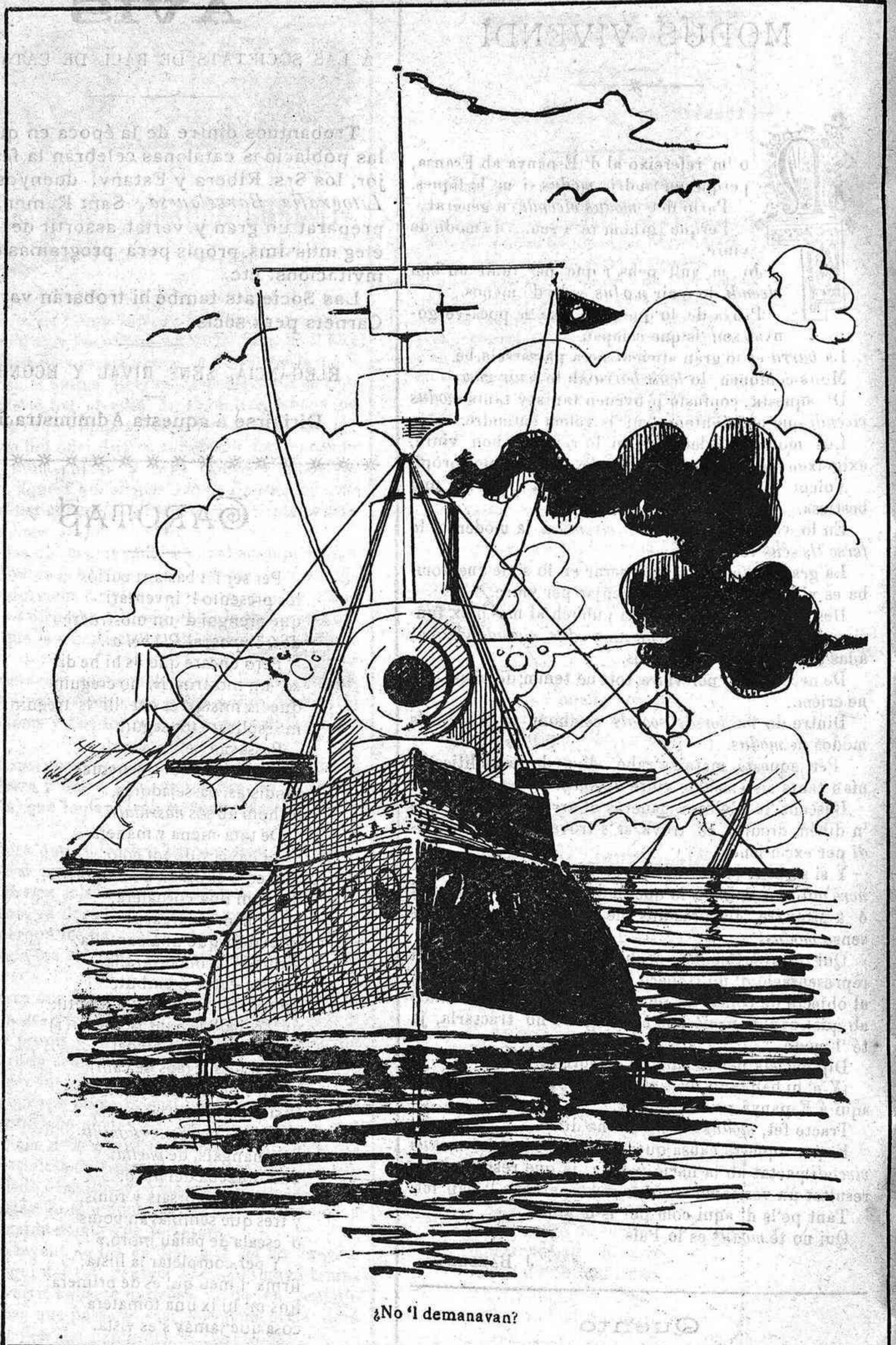
Peró encare que 'ls hi he dit «d' un mostruari», no creguin que 'ls mistayres per 'lli 'ls treguin; m' explicaré tot seguit.

Passavan vells y xavals, emblanquinadors, senyoras, modistas, passejadoras, tothóm ab sos *nasvidals*.

De tota mena y manera n' hi havia y de tot coló: «un com el broch de un porró», llis com una cornalera; altre prim y llargarut lo mateix que una pantalla; vintíssis forma de gralla, de *saca-tapos* ó embut; un que 'l dimontri l' aguanti!... ni 'l caball de Sant Bernat; (i) quatre d' alló revuydat com si fossin taps de canti; quinze de la marca *sella* bastant doblats y atrevits; vint dels mes *desvergonyits* arremangats, de *paella*; una dotzena del *lloro*, d' aquells reforçats y roms, y tres que semblavan poms d' escala de palau moro.»

Y per completar la llista, firma 'l meu qu' es de primera; fins m' hi ix una tomatera cosa que jamay s'es vista.

JORDI MONTSERRAT.

¿No 'l demanavan?

¡JA HI SOM!

Posarse á la fresca, nenas,
que 'l Sol ab sos resplandors
ja caldeja las esquenas,
y comensan las calors,
las calors... de totas menas.

NOSTRE RETRATO

Publiquém avuy lo de la eminent actriu espanyola D.ª María Tubau, ab justicia considerada la primera de las que trepitjan la escena espanyola.

A pesar de que ab igual talent desempeña los papers ingénuos que los que de forsa, de uns quants anys á aqueixa part s'ha dedicat per complert al género de l'alta comedia habenthi lograt en ell sos millors triunfos, de modo que ab la fiel interpretació que ha donat á las concepcions, en res te de envejar á las mes renombradas actrius extranjerias.

LÍRICH

Confessém ingénuament que fins dissapte passat no vam coneixer á *Las vengadoras* de Sellés, obra que al estrenarse anys enrera en Madrit sigué objecte de fortas censuras retirantla son autor á causa de las críticas que motivá las escenas descarnadas que hi había.

Avuy al ser de nou representada diu que son autor l'arreglada, per lo tant parlem de tal com actualment la representa la companyia Tubau.

Enamorat sens dupte lo Sr. Sellés del teatro francés ahont pinta tant al natural las escenas de la alta classe, ha volgut probar fortuna en nostre teatro adornant la obra de una prosa molt castissa y pensamientos alguns d'ells notables y altres artificiosos, en cambi hi domina per complert la talsetat en las situacions y personatjes, puig per sort, entre nosaltres no existeixen *vengadoras* com la Teresa ni marits tant depravats com Lluís, y si existissin no trobem prou acertat presentar aqueixos relajaments carnals en escena y pintats tan al viu.

Lo personatge del General, calcat de un dels principals del *Demi monde*, obra mestra de Dumas, es lo que resulta mes verdader y simpátich, si bé no 's compren que persona tant despreocupada y de tant coneixement social-*vengador*, al fi prengui per esposa á la que fins allavors havia sigut lo seu *passatemps*.

La obra en conjunt mereix ser vista puig que además de las bellas de dicció, te un fi moral y altamente dramátich, molt ben preparat y que commou per complert.

En quan á la execució que á la obra donan los actors, dirém que tots la vesteixen molt bé y que en la *Teresa* troba ocasió la Sra. Tubau de lluhir sas facultats artísticas logrant tots os días una ovació en lo difícil monólech del tercer acte; molt bé la Sra. Alvarez y acertats las Srs. Sanchez de Leon en son desairat paper de *Lluís*, Guerra en lo *Lord* y Vallés de *General* que hi está inmillorable, los demés artistas si bé

no hi resaltan, tampoch deslluheixen lo quadro, lo que fá honor a la acertada direcció del Sr. Palencia.

TIVO I

Segueix representantse *El diablo en el cuerpo* sarzuela de Marengo que si be no té en lo conjunt una musica inspiradissima, conté uns quants números molt agradables que mereixen tots los días aplausos aixis com també un *prologo* val en l'acte tercer original de D. Ricart Gimenez que ab irrefragable gust canta la Sra. Pretet.

Per a reforç de la companyia s'ha contractat á la tiple Sra. Bú, coneguda de nostre públich per haber fit la temporada passada en lo teatro de *Cruz Roja* (*El torado*) ab molt escàs éxit y á los Sres. Richet y G. Z. n. n. artistas que gozan entre nosaltres de moltes simpatias.

Felicitém á la Empresa per l'ajust de aqueixos dos artistas.

Per a debut del resto de artistas que figuravan en las llistas de companyia, s'está encunant *Sourcouf* sarzuela que la Empresa tracta de presentar ab molt aparato y decorat d'en Soler y Rovirosa.

CATALUNYA

Segueix la sarzuela *El rey que rabió* donant bonas entradas, demostració que 's veu palpable en los cartells ja que la Empresa seguint la costum donada a las obras d'éxit, ha intercalat lo anunci ab grabats, que aquesta vegada han sigut tres, (1 per act.)

Lo desempenyo á pesar del número de representacions que porta, no ha millorat del dia de son estreno, per lo que resulta bastant desigual principalment per la Sra. Segovia que desempeña la protagonista ab molt poca desenoiturat.

Estan activantse los ensajos de la sarzuela *Las campanadas* obra que á Madrit está obtenint extraordinari éxit.

CALVO-VICO

Lo Sr. Julianito Romea ab sa companyia y continuïtat d'estrenos ha lograt regenerar la concurrencia á aquest teatro, ja que la que actualment lo frequenta, es escullidissima.

Ab brillant éxit ha estrenat un *vaudeville* en 2 actes, titulat *La mujer de papà* en que tant dit artista ab son doble paper de pare y fill y la sens rival Sofia Romero en la protagonista, fan gala de possehir escepcionals condicions cónicas que justifican lo brillant renom artístich que tenen lograt.

El gran petardo també estrenat, si be no ofereix res de particular son argument, se fa digne del aplauso sa facil y bonica versificació aixis com també sa música original las dugas qualitats al director de la orquesta Sr. Peydró, que ab aqueixa obra ha demostrat que *hu sab fer tot*.

De Herodes á Pilatos se titula la última obra estrenada que resulta ser un sens fi de xistes acompanyat de un argument bastant original y escenas sumament cómicas que se sostenen ab molt acert fins al desenllás, que resulta ràpit y descolorit.

La execució resultá molt susceptible de millora ja que sols se distingeixen los Srs. Gamero y Miralles, principalment aquest últim, que dóna mostris de ser un verdader atleta.

Sembla que la Empresa agrahida al favor del públich está preparant una obra d'espectacle, titulada: *Grandes y chicos* pera la que está fent gasto de consideració.

CONCERTS D'EUTERPE

Per a lo dijous festivat de Corpus se prepara lo segon concert de la present temporada ab la repetició de *Los mascarones* y *Sardana de Garin*, preciosas composicions de Goula (pare) y Breton respectivament y que en lo passat concert foren aplaudidas calurosament aixis com també figuran en lo programa dos estrenos de composicions corals y orquestals.

Los felicitem per la bona direcció.

UN CÒMICH RETIRAT.

LA DONA QUE 'N TE

¿Que m' acaban la ginesta?

LOS QUE BUSCAN DONA

MOLTS homes, particularment solters, diuen sense que 'ls escapi 'l riure, que trobar dona es una cosa sumament difícil.

No sè en qué 's fundarán al afirmar semblant cosa, pus es cosa ja sapiguda que donas, desde que 'l mon es fet, fins sense buscarlas, sempre se 'n han trobat.

Una prova de lo que dich la tenen ab lo nostre primer pare que quan menos se ho pensava, va trobarse ab Eva al costat. ¡Y aixó que en aquell temps escassejavan molt!

Lo difícil pe'ls aspirants á Cirineus no es trobar dona, no; lo difícil es lo que vulgarment se 'n diu: ensopegarla.

Generalment los homes quan se casan, per mes que la major part s' equivocan, sempre buscan la dona á gust seu, may á gust dels altres.

Los que son aficionats á Terpsícore, van á buscarla al Ibèrich ó al Eslava, per mes que (salvo honrosas escepcions) son molts los que 's troban ab lo género averiat.

Los mantegayres ó salta-taulells, buscan la dona entre las simpáticas modistas, que ab la excusa de cambiar las agullas ó rodets de fil, passen lo dia anant y venint de ca 'l betas y fils á casa, y de casa á ca 'l betas y fils.

Hi ha home que cansat de viure solter, (sembla estrany que 'l home 's cansi de viure bé!) després de molts precaucions acaba per casarse ab una asilada de la casa de Misericordia, á fi d' evitar los indispensables disgustos ab la sogra.

Pero 'ls que ho entenen aixó del casori son los que jo ne dich positivistas.

Aquets, *con tal* de que la dona los hi porti un bon dot en efectiu, son capassos de casarse encara que sigui ab qualsevol Urganda mes ó menos desconeguda.

Y encara ho entenen mes los que com jo miran los toros desde la barrera, y contemplan impassibles com los mansos s' embarcan mentres ells se quedan en terra.

LLUIS SALVADOR.

Ha sortit elegantment imprés lo drama de D. Frederich Soler (Pitarra), *Barba Roja*, que ab tant d' extraordinari éxit s' estrená en lo teatro Romea la nit del benefici del celebrat primer actor y director Sr. Riutort y representat després

ab creixent éxit.

Tambè s' ha posat á la venda *Hydro-mel*, tragèdia de don Ernest Soler de las Casas, estrenada també en la temporada passada en lo mateix teatro Romea ab moltíssim aplauso.

Abduas obras se troban de venda en las principals llibrerias y en nostra Administració al preu de 2 pessetas exemplar.

En la premsa de S. Salvador (América) en qual teatro Nacional actua la companyia Santigosa, hi llegim grans elogis dirigits á nostra paysana la distingida actriu D.ª Delfina Jordá.

Nos en alegrèm.

Cada dia llegim queixas dels empleats dels Tranvias de Gracia.

Fins que lo públich també 's declari en huelga, nó estarém ben servits.

¡Demá fós!

La Companyia Catalana del Sr. Tutau está já de regrés voluntari á Barcelona fá quatre ó cinch dias.

Sembla que los tarragonins no han volgut entrá á varas. ¡No ho vareig dir que n Goula tenia lo nas fi?

NOTAS ALARMANTAS

S' han reconcentrat á la capital los esquadrons de Vilafranca, los Carrabiners de Caiat y la Companyia Catalana del Teatro de Novedats qu' era á Tarragona.

'S coneix que lo malal está de cuydado.

A un redactor de un colega local per poch lo *pelan á Sant Martí*. Sort de ficarlo á empentas dins d' una botiga.

Ells diuen que 'l van *confondre* pero altres afirman que per tenir la llengua massa llarga.

Jo crech l' últim.

Se queixa 'l *Siglo XX*, periodich de S. Feliu de Guixols, de no rebre LA TOMASA.

Tingui l' apreciable colega la seguritat de que se li envia.

La culpa, com sempre, es de la magnífica administració dels correus d' Espanya.

Repichs

Se 'ns assegura que hi ha una mestra d' un col·legi municipal de noyas, que tots los anys obliga á sas deixeples á que entreguin alguna cantitat (qual mínimum es de 4 rals) al objecte de destinarho per un regalo en lo día del seu sant que resulta ser Santa Margarida.

A las pobras noyas que 's hi es impossible fer cap sacrifici, las aménassa ab la pena de no deixarlas jugá, donant á compondrer aquesta severitat, que las aplicadas ó *distingidas* poch deuen apendrer.

¿Que potser té de parar pis aquesta bona senyora que tots los anys espera lo regalo?

¿Ne sab alguna cosa de lo esmentat, la Junta d' Ensenyansa y los Srs. Concejals?

Are no 's creguin que lo col·legi sigui 'l que hi ha en lo carrer de Sant Ramón.

A Madrid diu que 's juga escandalosament.

Aquí, nó.

¿Oy que nó?

Los renaixensos diuhen que lo Sr. Ojesto deuria deixar voluntariament lo govern de la Provincia.

Es clar, y deuria nombrarse al autor de *La Baldirona*.

Llavors aniria bé.

¿Oy?

Diu *Le Matin* que aviat serem carlins pus está la pessa á punt d' emproba.

Bé, *Matin* ja es casi *matiné*.

¿Qué han de dir ells?

La Companyia Catalana del Teatro de Romea está fent una gran campanya en Sabadell y Tarrassa, tant, que lo personal de la mateixa sembla que ha convidat á la Empresa d' aquell colisséo pera celebrarho ab un tech.

No han d' anar pas totes malament.

Lo emperador de Rusia va anar á visitar á bordo d' un barco, al Emperador de Alemania abressantse ab efussió

Als pochos moments l' emperador de la patria de la cerveza va tornar la visita al dels gelats y altra abressada com si fes deu anys que no s' haguessin vist.

¿Volen dir que aquesta gent *están bons*?

Diu que lo Sr. Ojesto va dir que 'n lo seu país la classe obrera guanya molt menys que aquí.

Aixó vol dir que los treballadors del seu país tenen encara més motiu de queixa que los nostres.

Res mes.

BIBLIOGRAFIA

Los peligros del amor per A. Peratoner, obra escrita ab presencia de altres de eminents autors, trac a del libertinatge en la antigüetat ab datos molt curiosos pero un xich massa despullats de ropatge.

Lo molt coneixement de l' autor en aquesta classe de obras, y lo ser segona edició, es lo millor elogi que de la mateixa podém fer.

Se ven elegantment impresa en totes las llibrerías y Centros de suscripció al preu de 3 pessetas exemplar.

Lo excel·lent escriptor Sr. Pons y Massaveu nos ha favoregut ab un exemplar de sa última y no able obra *Trascant per les serres* de la que 'ns ocuparem ab la extensió que 's mereix, en un dels números pròxims.

Agrehim la diferència.

Secció Regiliosa

SANT DEL DIA:

Sta. "Huelga" beneyta

Se celebra en tots los pobles del plá y de la serra catalana.

S' oficia de *garrot y arma blanca* y s' hi barreja algun confit dels dusos.

Per la santitat del dia deixan de correr los tranvias del C. ot y Sant Martí baix *pena de mal pedra*.

Sermó filipich pronunciat per lo Reverent Pare *Divino*, als empleats de Ca' la Ciutat y dedicat als Srs. Aymar y Capdevila.

Al final rosari cantat al *Os Bertran* y déu pare nostres y déu ave Marias per los que han perdut las ganas de treballar á la flor de la seva juventut.

Secció Marítima

En aguas de Tarragona ha naufragat la corbeta C. de N. de la matricula del Passeig de Gracia.

Lo capitá D. A. T. ha demanat un calabrote per telégrafo á *Dª Salvadora dels apurats* ab la que ha surtit de la varada, arribant á aquest port.

Despres del fondeitj han reparat que havian perdut la *carta de navegar*.

Lo Capitá *Blanch* ha rellevat en lo mando de la fragata *Catalunya* al Sr. *Nicolau*, que no 's vejà ab ánimo de dur la nau á bon salvament dat lo temporal que regna.

Lo nou capitá ha omplert la hodega de castanyas, bolets, pinyas, crustons y altres tuberculs y s' ha fet á la vela mirant de regull.

'S creu que rendirán viatge sense cap averia... per la seva part.

ULTIMA HORA

Reparadas las averias y refeta la tripulació, surt avuy pera Tortosa la Corbeta C. de N. capitá A. T.

Creym inevitable un altre naufragi á pesar del nostre T. B. que 'es un marí de punta.

G A N G A

Desd' avuy fins al 30 del corrent Juny, mediant la presentació del últim exemplar LA TOMASA, podrá adquirirse ab un 50 p. % de rebaixa ó sia per 2 RALS, la aplaudidissima comédia en un acte y en prosa original del distingit escriptor don J. M.ª Pous, titulada:

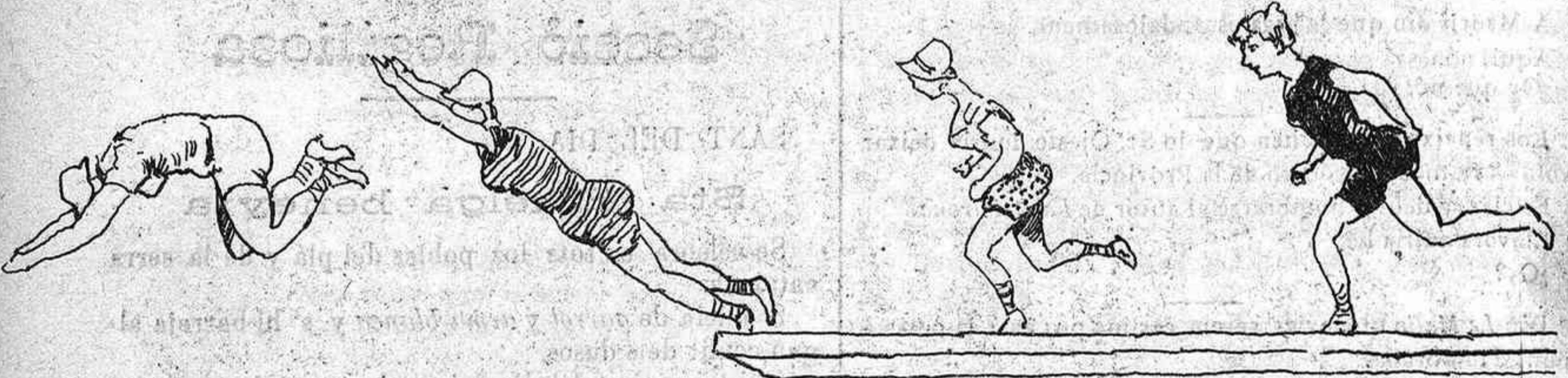
UN DINAR Á MIRAMAR

NOTA.—Lo precios drama, en tres actes y en vers, original del reputat escriptor don S. GOMILA, titulat: *MÁS ALLÁ DE LO DIGNO*, podrá adquirirse ab la rebaixa del 50 per cent ó sia lo preu de 4 rals, fins lo día 20 del corrent.

ADVERTENCIA — Los suscriptores de fora, que ho sigan directes d' aquesta casa, bastará que 'ns escriguen enviant l' import de las obras; los que no tinguin dita qualitat, además de la carta, que 'ns envien lo número de LA TOMASA, que 'ls hi será retornat al remétrelshi lo que demanin ó bè que s' entenguin ab lo nostre corresponsal que ja se cuidarà de fer lo pedido.

ADVERTENCIA Á NOSTRES CORRESPONSALS

Totas las obras que resultin ab la rebaixa del 50 per cent, no van inclosas ab lo descompte que acostumém fer, degut á los molts sacrificis que 'ns ha reportat la combinació y no ser obras editadas per la casa.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

SINONIMIA

Lo ser alta y escarpada lo nom de *sencer* me val; si soch baixa y aplanada me coneixen per *total*; y mitj de cada manera, tothom m' anomena *entera*.

JORDI MONTSERRAT.

TRENCA-CAPS

Joana Sala y Nart
Madrit.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo titol d'una aplaudida pessa catalana.

PEP GALLEDA.

TERS DE SÍLABAS

Sustituir los punts per lletras de manera que llegits vertical y horisontalment donguin: 1.ª ratlla: Ciutat d' Aragó; 2.ª: En totas las casas n' hi ha; 3.ª: Un peix.

PARERA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0—Nom de dona.
4 8 5 4 0 0 2 7 0—Carrer Barña.

- 1 3 6 3 2 2 0 4—Carrer de Barña.
- 4 8 5 4 5 7 0— » »
- 8 9 1 5 4 6— » »
- 0 4 2 5 7— » »
- 5 6 9 0— » »
- 3 2 8— » »
- 1 0—Nota musical.
- 7—Consonant.
- 4 5—Nota musical.
- 0 2 2—Planta.
- 1 2 3 4—Carrer de Barña.
- 7 8 0 9 0—Poble catalá.
- 0 2 5 2 2 0— » »
- 4 0 1 5 2 5 7—Nom d' home (di.)
- 7 3 4 7 5 2 2 0—Poble catalá.
- 0 6 7 3 9 8 5 7 0—Nom de dona (di.)
- 7 4 8 6 8 7 0 4 8 0—Flor.
- 7 5 4 4 8 7 3 4 8—Espay.
- 1 4 5 6 5 4 8 0—Carrer de Barña.
- 1 5 4 4 0 4 0—Ciutat italiana.
- 2 5 3 9 3 4—Nom de dona.
- 1 4 0 4 5—Religiós.
- 7 3 6 0—Poble catalá.
- 7 8 0—Parentiu.
- 3 4—Mineral.
- 5—Vocal.
- 9 3—Negació.
- 4 5 3—Delinquent.
- 4 8 7 0—Nom de dona.
- 7 4 5 6 0—Las donas ne tenen
- 0 9 7 3 2 8—Nom d' home.
- 0 6 8 2 8 0 0—Materia colorant.
- 7 0 4 7 0 6 5 4—Ofici d' home.
- 1 3 6 7 0 9 5 2 0—Objecte de cirurgia.
- 0 9 0 7 3 2 8 5 7 0—Nom de dona (di.)

JEPICH U. VALLDENMÀSERCHS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR.

Xarada.—*Ma-ri-a-na.*

Enigma.— *B asili*

Emili A

L ibori

Onesi M

E nrich

Dioní S

Geroglificà.—*Com mes sastres mes sastresas.*

Logogrifo numérich.—*Benicarló.*

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUISTRAT Y LITERARI

Preus de suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pta
Cuba y Puerto Rico id.	2 "
Extranger id.	2'50 "
Número corrent.	0'10 "
" atrassat.	0'20 "

NOTA—Tota reclamació podrá dirigitse á la Administració y Redacció de periódich, carrer de Sant Ramón, n.º 5. LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lit. Barcelonesa. S. Ramón, 5.—Barña

DEFINITIVAMENT

Sortirà dissapte!!

LA CIUTAT

D'EN

Nyoca